Palmprocessie doorheen de twintigste eeuw

1995

Documentatie uit archief Confrérie V Geslacchten

Maurice en Wasily

30-06-2026

Genootschap van de twaalf Apostelen

HOEGAARDEN

1631

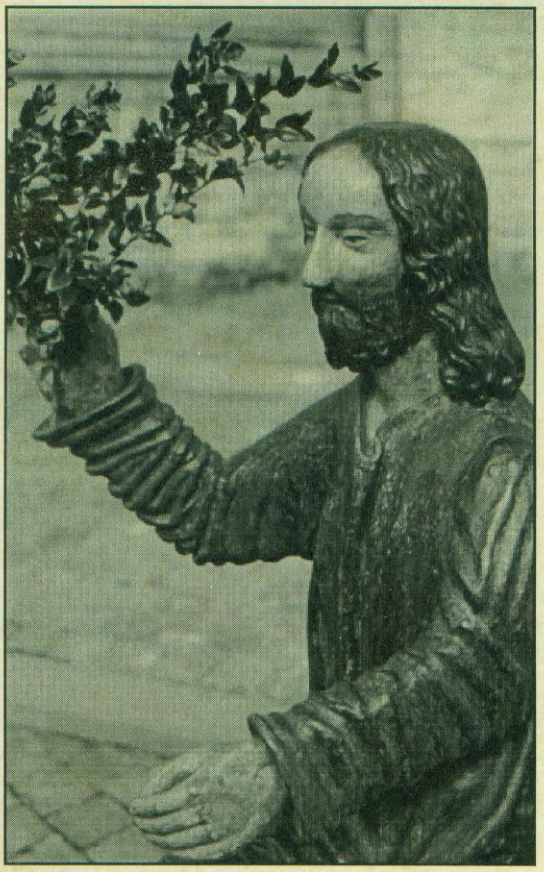

1995

DE GEESTELIJKE VADER,
E.H. Deken Jan Vander Velpen

DE MOMBOOR-VADER,
August Van Nerum

Dimanche
9
Avril
1995

Dimanche
9
Avril
1995

1
15

Dimanche
9
Avril
1995

Plechtige hernieuwing van de Acte van Protectiereghte van 15 juli 1745

Op heden, zaterdag 14 oktober 1995, ter gelegenheid van de jaarlijkse Regentiedag van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden,
in tegenwoordigheid van de bestuursraden der verschillende familiegilden,
in tegenwoordigheid van het Genootschap der XII Apostelen van Hoegaarden,

bevestigen wij, ondergetekenden:

Marcel Joseph, Hoofddeken van de Confrerie der V Geslachten
August Van Nerum, Momboor-vader van het Apostelgenootschap

de beschermingsakte van 15 juli 1745,

waarvoor wij, bovenvermelden, deze hernieuwing eigenhandig ondertekenen op heden 14 oktober 1995 in "t Nieuwhuys" te Hoegaarden in aanwezigheid van de vertegenwoordigers der V Geslachten.

Marcel Joseph

August Van Nerum

Art. 767 De Palmprocessie en 250 jaar beschermingsrecht der V Geslachten (1745-1995)

De Palmprocessie van Hoegaarden

Hoe oud de palmtraditie te Hoegaarden is weten we niet, evenmin zijn we op de hoogte van de ouderdom van het "Genootschap der XII Apostelen". Wel is het zo dat deze traditie uit de Middeleeuwen stamt en dat in 1631 de Apostelen nieuwe statuten kregen en wij van dan af goed het wel en wee van het Genootschap en van de Ommegang van de Palmprocessie kunnen volgen tot de huidige dag. Van drie dingen zijn wij echter heel zeker: de Palmprocessie van Hoegaarden is de enige die overgebleven is in onze contreien, in 1745 heeft de "Confrerie der V Geslachten "het beschermingsrecht over het "Genootschap der XII Apostelen"verworven en vanaf dat moment tot aan de troebelen van de Franse Revolutie was de processie veel uitgebreider en luisterrijker dan ooit voorheen. Over deze twee laatste punten willen we uitweiden omdat ze aantonen dat de Confrerie al direct na haar oprichting zeer machtig was en dat ook openlijk wou tonen door de Palmprocessie naar haar hand te zetten.

Het beschermingsrecht over het Genootschap der XII Apostelen

In het Archief der V Geslachten berust een dokument uit het Sweertsboek (register E, folio 157, p. 13) waaruit blijkt dat de Confrerie der V Geslachten in 1745 de bescherming over het Genootschap der XII Apostelen op zich nam. Dat is dus juist 250 jaar geleden. De Confrerie deed dat om "protectie te schenken over die Broederschap ende om die borger-parte van de jaarlijcse pieuse ommeganck weerom glorie te gheven tot meerdere eere ende devotie Godts, gelijck dat eerstmael waere".

Laten we nu eerst de inhoud van de akte ontleden. De overeenkomst is gesloten op 15 juli, feestdag van de Heilige Henricus. Vermoedelijk is de reden voor het kiezen van deze datum dubbel omdat hij een symbolische betekenis had voor beide partijen. Hij herinnert nl aan Deken Henricus Peeters, volgens wiens testamentaire stichting de Confrerie is opgericht. En ten tweede komen elk jaar de leden van het Apostelgenootschap samen op het feest der "Scheiding van de Apostelen" dat valt op de zondag volgend op 15 juli. Waren aanwezig: de "Bestiersraede" der V Geslachten onder leiding van Carolus Van Nerum die op dat ogenblik Hoofddeken was van de Confrerie en die het dokument mee ondertekent. De leiding van de Confrerie bestond op dat ogenblik uit de Hoofddeken Carolus Van Nerum, Onderdeken Henricus Hoebancx, raadsheer Henricus Struys, griffier Servaes Sweerts en comptorist Hubertus Sweerts. Van de zijde van het Genootschap der XII Apostelen was de "vaeder der Apostelen" aanwezig, t.t.z. Guilliam Van Simphoven, die als momboor-vader of leider van het Genootschap ook mee ondertekent. Het stuk is opgemaakt door greffier of secretaris van het Hoegaardse dorpsbestuur en tevens notaris Antoon Sweerts. Pastoor

Henricus Sweerts had zijn instemming betuigd en ook de Regentie, of de Schepenen o.l.v. meier Antoon Collaert hadden hun goedkeuring gegeven aan de onderneming. Dat hoeft ons allemaal niet te verwonderen omdat op dat ogenblik zowel het dorpsbestuur als de parochiegeestelijkheid gemonopoliseerd was door de V Geslachten en men dus overal dezelfde kleine groep van bloed- en aanverwanten

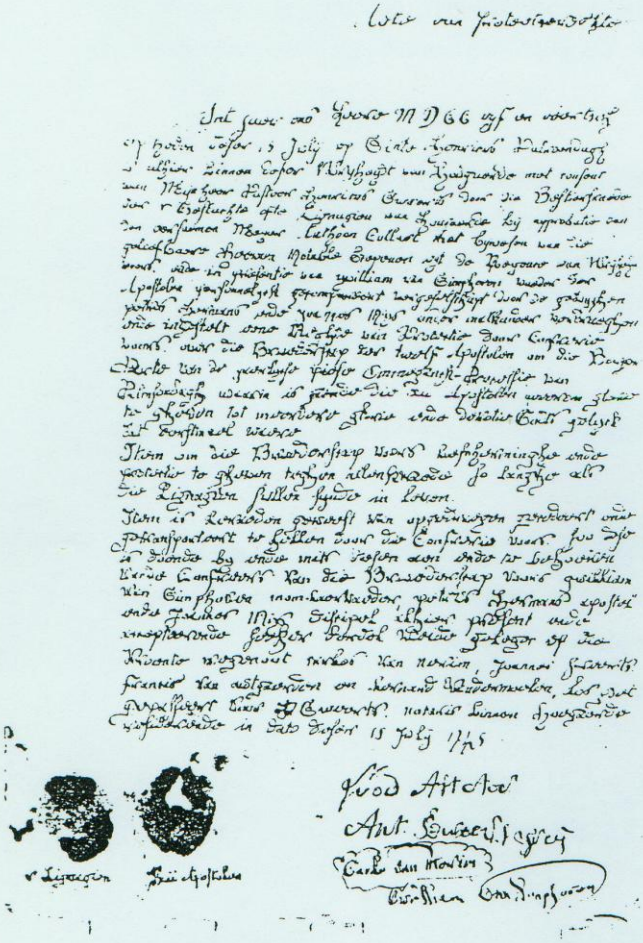

de weergave van de beschermingsacte van 1745.
Reproduction de l'acte de protection de la Confrérie des V Lignages sur la Confrerie des XII Apôtres de 1745.

aantrof. Als getuigen traden de apostel Petrus Hermans op en de discipel Joannes Nijs. Om de overeenkomst ook in de praktijk kans van slagen te geven en effectief de processie met luister terug uit te bouwen schonk de Confrerie der V Geslachten aan het Apostelgenootschap " seeker derdel weide gelegen up die Vroente regenoot Carlos Van Nerim, Joannes Sweerts, Francis Van Autgaerden en Bernard Vandermoelen, los goet"

De samenstelling van de Ommegang tot aan het einde van de 18e eeuw

Van na de overeenkomst in 1745 met de V Geslachten zag de Palmprocessie er veel uitgebreider uit dan ooit voorheen. De samenstelling van de ommegang is in 1806 beschreven door een zekere J. B Collart, brouwer en landbouwer, geboren en getogen Hoegaardier en die in 1771 huwde met Beatrice Sweerts, dochter van Renier en Anna Van Diest uit de Sweertstak van Bost. De processie bestond uit twee grote delen van telkens 5 groepen:

A. Het profane deel met:

1. Ruiters met paarden versierd met dekkleden waarop de blazoenen van de V Geslachten (Ruythers te peert in lambreqyns met Lignagiën Blasoene).
2. De Sint-Sebastiaansgilde (Die Rotgesellen uyt die Edele Guld der Arquebusiers).
3. De harmonie (Die Speelluyden van Hugaerde).
4. Het gemeentebestuur (Die Wethouder Regenten ende Gezworenen met Mijn Heere den Meyer up cop).
5. Alle Hoegaardse Gilden met hun vlaggen en gildebroeders (Altegaer die Gulden met baniere...).

B. Het religieuze deel

6. Een groep Pelgrims die het leven en lijden van Christus uitbeeldden aan het huidige museum en op het Gemeenteplein (Pelgrims met devotelijck vertoen van 't Leven ende Leyden Christi aen die Cruysblock ende Kerckplaetse).

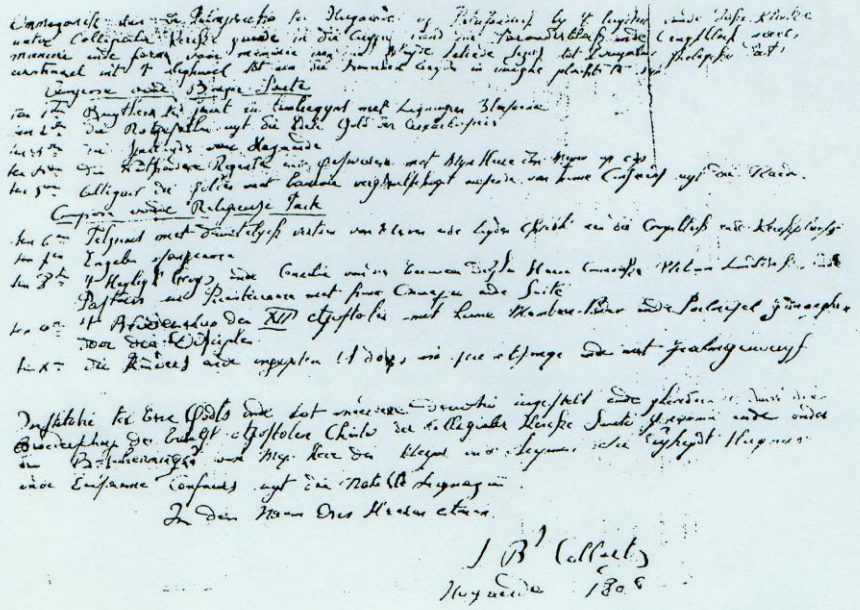

Verkleinde weergave van de samenstelling van de Palmprocessie vanaf 1746.

7. Een zangkoor (Engelen sangcoore).
8. De geestelijke overheid van Hoegaarden met akolieten, kerkmeesters en koster, voorafgegaan door het kruis ('t Heyligh Cruys ende Concilie van dieEerweerdighe Heere Canonicke, Plebaen Landtdeken ende Pastoers in Priestercoore met hunne Cnaepe ende suite).
9. Het Genootschap der Apostelen met hun leider en de Palmezel gedragen door de discipelen ('t Broederschap der XII Apostelen met hunne Mombaer- Vader ende Palmezel gedraeghen door die Disciplen).
10. Alle kinderen en inwoners (Die kinders ende ingesetenen 's dorps in juebelsange ende met palmgewuyf).

J. B. Collart besluit zijn tekst met te verwijzen naar de prestatie van het Genootschap der XII Apostelen en naar het beschermheerschap van het gemeentebestuur en van de Confrerie der V Geslachten.
J. B. Collart behoorde sinds 1874 tot het Genootschap der XII Apostelen en heeft in 1806, na 12 jaar onderbreking omwille van de Franse Revolutie, de samenstelling van de Palmprocessie neergeschreven en door een gelukkig toeval is dit dokument bewaard gebleven. Waarschijnlijk is de ommegang echt nooit meer in die omvang uitgegaan en hebben we ook geen enkele aanduiding dat scènes uit het Leven en Lijden van Christus werden uitgebeeld onderweg. Norbert Nijs, de "momboor" die in 1806 de Processie terug deed uitgaan, maakt in zijn nota's geen enkel gewag van de oude "Ommeganck-Compositie".

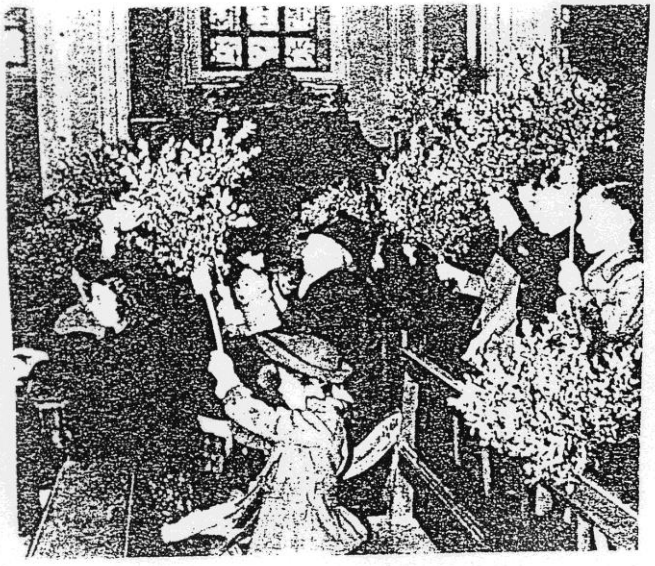

L'INTERIEUR DE L'EGLISE, LE JOUR DES RAMEAUX. — Des bouquets de buis, qui sont comme les prémices du printemps, transforment la belle église d'Hougaerde — elle date de 1750 — en parterre de verdure.

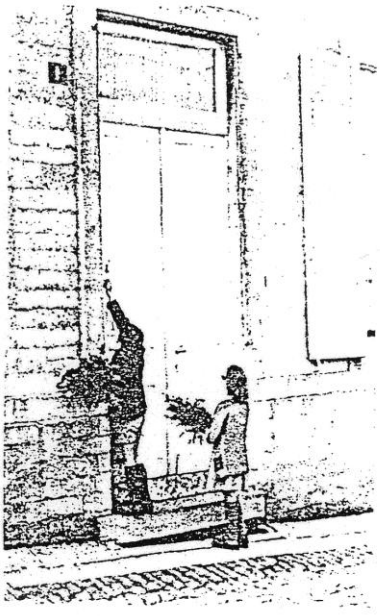

LE BUIS BENIT fait le tour du village, offert de porte en porte; cette tournée est un privilège réservé à l'enfance.

*** En nu de toekomst**

De confrerie der V Geslachten zal haar Regentiedag 1995 wijden aan de Palmprocessie om het heuglijke feit van 15 juli 1745 te herdenken en om een nieuwe impuls te geven aan wat de voorouders in de Geslachten hebben gedaan.

Een hernieuwe beschermingseed zal afgelegd worden in samenspraak met de andere beschermheer van weleer, het Gemeentebestuur van Hoegaarden. Met het Genootschap der Apostelen o.l.v. momboor August Van Nerum zullen dienaangaande onderhandelingen aangeknoopt worden. De Confrerie zal tevens een initiatief uitwerken om te pogen de Palmprocessie haar vroegere luister terug te schenken.

Résumé

L'Acte de Protection de 1745 (il y a donc 250 ans) a été le début d'une procession luisante, le dimanche des Rameaux, depuis 1746 jusqu'à la Révolution Française. La composition du cortège nous est parvenu grâce aux notes de J.B. Collart de 1806. Mais la procession n'est plus jamais rétablie dans sa gloire d'antan.

Le jour de la Régence de la Confrérie en octobre prochain sera consacré à cet événement. L'acte de Protection sera renouvelé avec la vaste intention de rétablir la procession du 18e siècle.

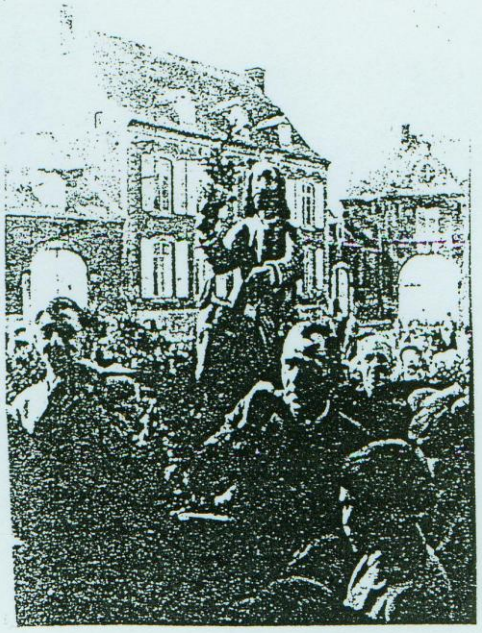

L'ENTREE TRIOMPHALE DU CHRIST A JERUSALEM est évoquée par cette statue portée en tête de la procession, elle-ci décorée de guirlandes de buis. Un groupe costumé en apôtres escorte cette reconstitution de la scène évangélique.

Palmzondag te Hoegaarden

31 maart 1996
23 maart 1997
5 april 1998
29 maart 1999
16 april 2000

9.15 u	*Palmwijding in de Sint- Gorgoniuskerk*
9.30 u	*Rondgang van de palmprocessie met de Palmezel*
10 u	*Hoogmis met Paascommunie van de Apostelen*
11 u	*De kinderen gaan huis per huis takjes palm verkopen*

Sinds de viering van het Hoegaardse millennium (1981) gaat Palmzondag te Hoegaarden gepaard met heel wat randanimatie zoals het gooien van kermisjetons vanop de pui van het gemeentehuis en de palmeierenzoektocht in de Vlaamse Toontuinen in de namiddag. Doorlopend zijn er kermisattracties, jaarmarkt, tentoonstellingen en rondleidingen.

op de kaft "Palmzondag" (1857) van Charles Degroux

PALMZONDAG TE HOEGAARDEN

De eenige plaats op Nederlandschen bodem, waar nog heden op Palmzondag de geschilderde eikenhouten palmezel, die in Noord-Nederland zijn bestaan slechts tot de 17e eeuw vermocht te rekken, door de twaalf Apostelen wordt rondgedragen, is het Zuidbrabantsche Hougaerde. Om die in wezen nog echt middeleeuwsche processie te zien, ben ik een jaar geleden in den prillen ochtend van Palmzondag uit het naburige Thienen door de lichtgroene weilanden met hun eerst ontluikende bloesemboompjes naar dit goedvlaamsche, ofschoon vlak bij de taalgrens gelegen, staaje gespoord.

(Dr. C. Cath. Van de Graft, Utrecht, 1927).

Aug. Van Nerum, momboor-vader Genootschap der XII Apostelen.
M. Dodion, Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden.

Brochure samengesteld voor 250 jaar beschermrecht der Confrerie over het Genootschap.

Uitgave Heemkundige Kring 't Nieuwhuys 1995

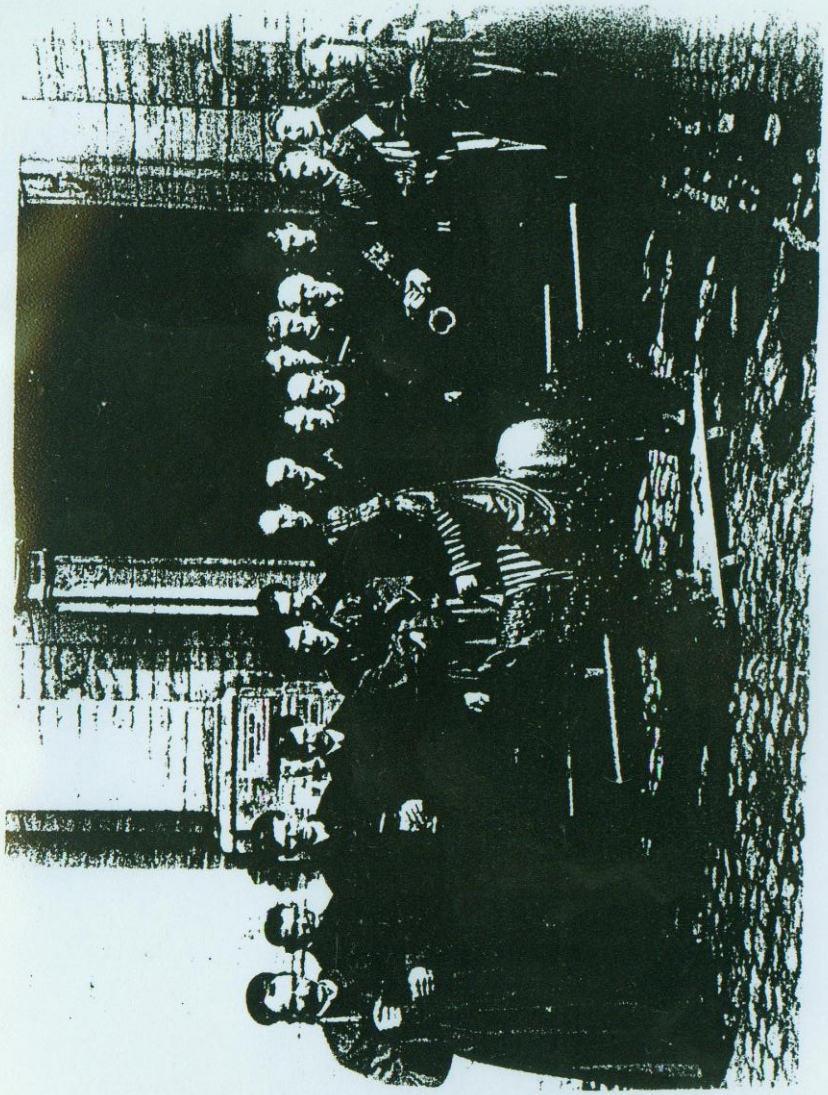

Het Apostelgenootschap in 1931 (viering 300 jaar hernieuwing van de Statuten1631-1931).

De voorjaarsommegang

Ter ere van het boven de grond komen van de werking van de levensgeest is een oeroud gebruik. Niets is meer fascinerend voor de mens dan het jaarritme. Daarom zijn vanouds feestelijke ommegangen gehouden bij de voorjaarsevening rond 21 maart, op de langste dag (21 juni), bij de najaarsevening (september) en op de kortste dag (december). De oorspronkelijke betekenis en bedoeling van alle rituele en godsdienstige ommegangen is het volk dat zich verzamelt en iets langs zijn hoeven en over zijn velden draagt dat de levensgeest of zijn vertegenwoordiger voorstelt of een stukje van zijn kracht inhoudt of een zinnebeeld van hem is (een brood, dat zijn kracht bevat, of ontluikende takken of een licht).
In de zomer is de levensgeest belichaamd in de vormen der natuur, zoals een plant of dier, of in het brood dat van de graankorrels is gemaakt. 's Winters heeft de levensgeest zich teruggetrokken in de zaden onder de grond en in het binnenste van de mens. Het is het licht in het hart en het licht in het bewustzijn. In het hart van de winter draagt men daarom lichtjes mee (de uitgeholde bieten met Sint-Maarten, de verlichte ster van de Driekoningen-zangers, de kerstboom met lichtjes...).

Bij een ommegang draagt men de levensgeest rond opdat zijn heil en zegen zich zullen meedelen aan al zijn schepselen.

Toen naderhand de Europese mens onder invloed van de Romeinse beschaving het directe beléven verleerde en de verstandelijke beredenering in de plaats stelde, verloor hij de blik op de analogieën waarnaar de schepping gebouwd is. Van de oude zinnebeelden zag hij alleen nog maar de vorm, niet meer het wezen. Daarbij kwam nog de verchristelijking van de meeste ommegangen door de kerk, waardoor hun ware wezen maar te herkennen is door de aankleding heen.

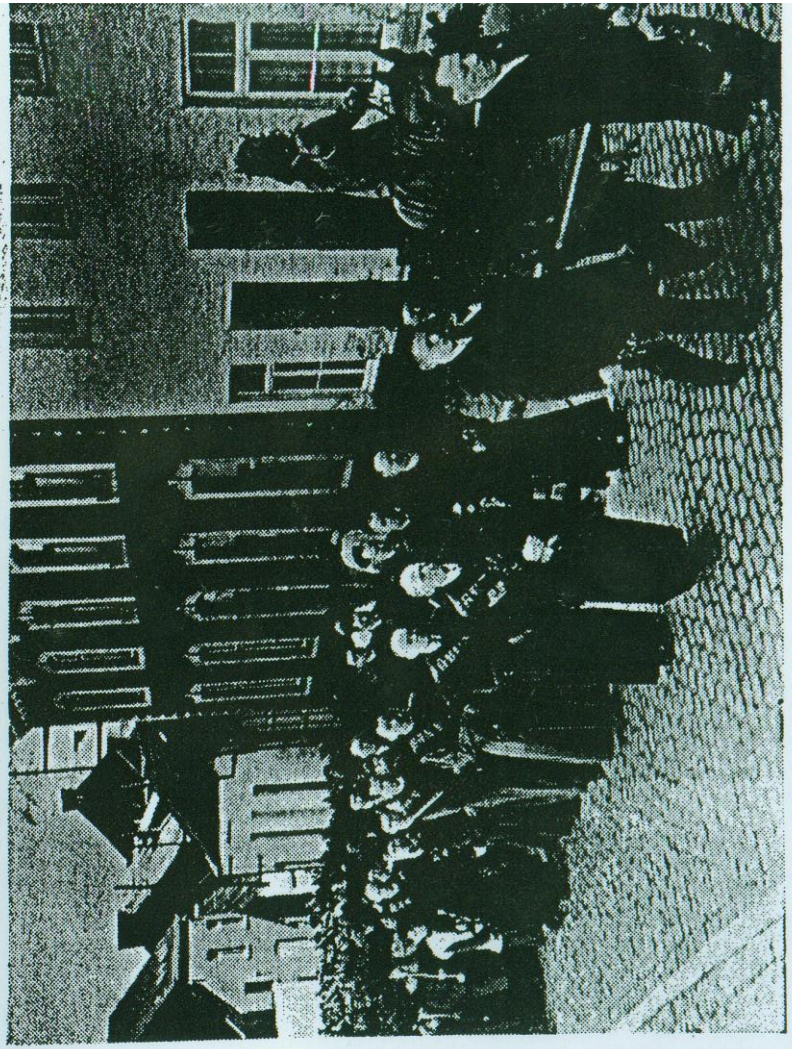

De processie in de Pastorijstraat

De christelijke Palmprocessie

heeft haar oorsprong in de kerk van Jeruzalem waar men gewoon was op de zondag die aan het christelijk Paasfeest voorafging, de intocht van Christus in de H. Stad te vieren. Dit gebeurde door voorlezing van de Schrift, zang van bijpassende psalmen en nabootsing van Christus'gang van de Olijfberg naar Jeruzalem (oudste getuigenis dateert van 435).

In het refrein van de gezangen vinden wij steeds de woorden "Gezegend Hij die komt in de naam des Heren". Altijd ook is er sprake van kinderen die takken van palmen of olijfbomen meedragen.

Langs Spanje in de 7e eeuw heeft de Palmviering in de 13e eeuw de vorm aangenomen die zij tot 1956 zou behouden en die over heel Europa bekend was: met processie, met de kinderen, met het refrein en de palmtakken.

Tot na de Middeleeuwen werd de palmwijding gevolgd door de palmprocessie en de hoogmis daarna een aangelegenheid van de gehele stad of gemeente. Door de lengte van heel deze plechtigheid geraakte de processie in onbruik en werd de palmwijding op zichzelf een zelfstandige plechtigheid. Het doel was een palmtak meegeven aan de gelovigen als onheilafwerend middel.

De tekst uit het evangelie volgens Matteus, 21, 15-17 is aanleiding geworden tot de bijzondere rol die men de kinderen heeft toebedacht. In het Oosten is de plechtigheid trouwens een kinderfeest. Bij ons waren er de palmpaasoptochten van kinderen die een met groen en lekkernijen versierde stok (palmpaas) dragen.

De Palmzondagviering te Hoegaarden

Vóóravond Palmzondag
Onder het luiden van de "dikke" klok wordt de Palmezel met het zittende Christusbeeld naar de pastorij gedragen en versierd met (buxus)palm door de discipelen.

Palmzondag, 9.15 u Palmwijding
kinderen hebben de 18e eeuwse Sint-Gorgoniuskerk gevuld met hun "palmaaj", takken buxuspalm samengebonden op een ontschorste stok. Lustig zwaaiend met hun palmbossen wachten ze op het binnendragen van het Christusbeeld door de openstaande kerkpoort. De apostelen volgen twee aan twee en achteraan loopt de momboor-vader. Het beeld wordt met het gelaat naar de gelovigen geplaatst.
Na de palmwijding krijgen eerst de apostelen een takje gewijde palm, vervolgens de discipelen en dan de momboor-vader. Vooraleer het palmtakje aan te nemen uit de handen van de priester kussen de Apostelen de gewijde palmtak.

9.30 u Ommeganck rond Kerckblock en Cruysblock naar aloude traditie
de klok begint terug te luiden en de processie gaat rond om hulde te brengen aan Christus. De discipelen dragen de Palmezel en de apostelen volgen twee aan twee.[1] *De juichende kinderen volgen en steken bij elk "Hossana" hun palm hoog in de lucht.*

[1] De apostelen gingen baarevoets, tot het strenge winterweer van Palmzondag 19 maart 1837 hen deed breken met deze traditie.

10 u Plechtige Hoogmis
bij de terugkeer van de processie aan de kerk, moet de priester driemaal met het kruis op de zware gesloten poort kloppen om binnengelaten te worden. Onder de voorlezing van het Passieverhaal volgens Mattheus verlaten de apostelen hun plaatsen en gaan naar de sacristie. Zij maken daarbij eerst een rondgang om het beeld in twee richtingen: de apostelen rechts gaan er links omheen, die van links rechtsom, zodat zij mekaar ontmoeten. Hiermee stellen zij voor dat Christus gedurende zijn lijden door hen allen verlaten was. Na het Passieverhaal keren zij terug (vroegen gingen zij dan ten offer en legden een offerpenning in de schaal).
Bij de communie vervult het Genootschap zijn paasplicht en knielt ieder lid voor zijn plaats op de grond met de rug naar de Palmezel.

11 u Na de hoogmis
blijft de Palmezel staan in de kerk. De kinderen gaan hun palm verkopen langs de huizen. De Apostelen gaan zich terug omkleden en begeven zich naar het feestmaal.

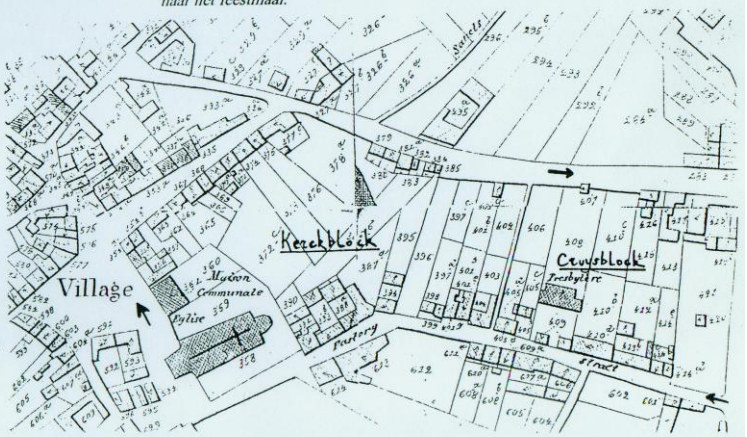

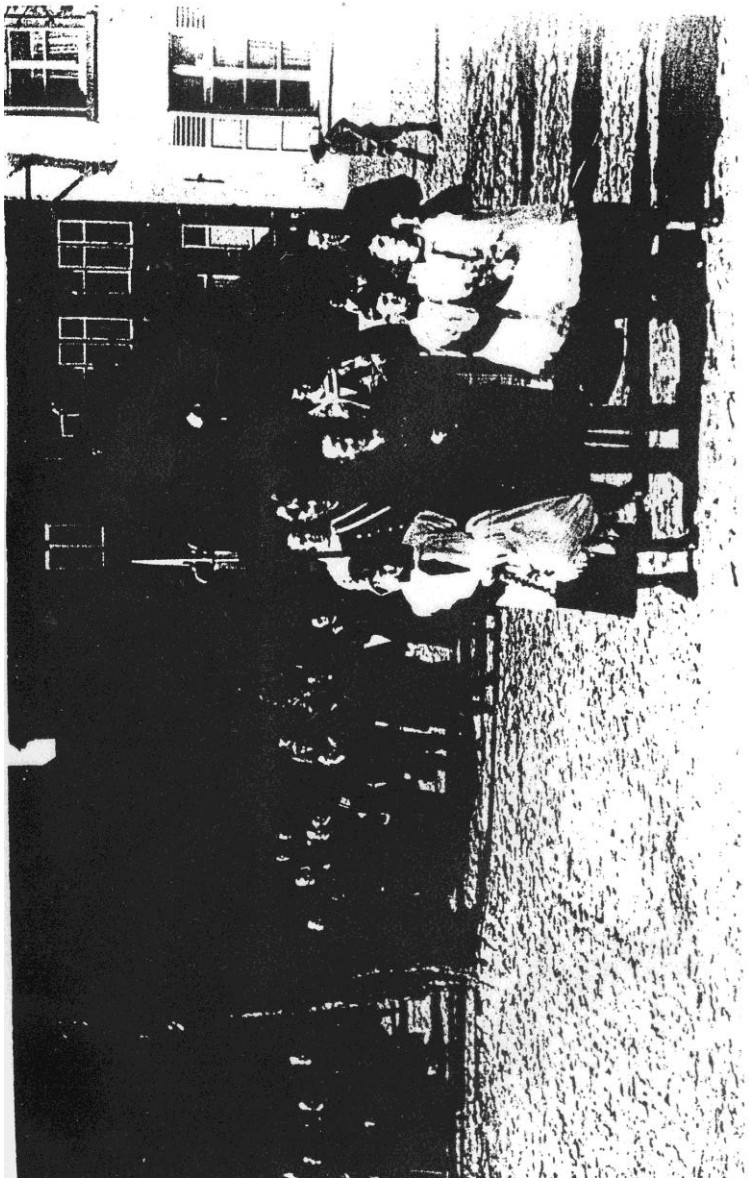

De apostelen en hun symbolen

De apostelen (hun kledij werd vernieuwd in 1980) dragen wijde mantels in bruin, donkergroen en donkerblauw, die tot de voeten reiken en door een singel in hun middel worden opgehouden. Daarboven dragen zij een rode schouderband met gouden franje versierd en waarop in gele kruissteken hun naam staat vermeld.
De discipelen en de momboor-vader dragen boven hun burgerkledij enkel de schouderband.

Links	***Rechts***
Johannes (kelk)	*Petrus (sleutel)*
Mattheus (boek)	*Thaddeus (winkelhaak)*
Philippus (recht kruis)	*Andreas (schuin kruis)*
Jacobus Minor (stok met baal)	*Simon (zaag)*
Thomas (lans)	*Jacobus Major (pelgrimsstaf)*
Bartholomeus (mes)	*Matthias (dubbele lans)*

De palmezel

is een beeldhouwwerk uit het eerste kwart van de 16e eeuw, hout, h 150 cm, gepolychromeerd, gerestaureerd in 1980-81.
Christus zit op een ezel; met de linkerhand houdt hij de teugels van zijn rijdier, de rechter heft hij zegevierend in de hoogte.

Het umbraculum

is de naam van het aureooltje dat de Apostelen op een ingenieuze manier op het achterhoofd bevestigd krijgen.

Le grand hebdomadaire illustré de Belgique.

LE PATRIOTE ILLUSTRÉ

BUREAUX : 12, Montagne-aux-Herbes-Potagères - Bruxelles Téléphone : 17.21.80

L'INTERIEUR DE L'EGLISE, LE JOUR DES RAMEAUX. — Des bouquets de buis, qui sont comme les prémices du printemps, transforment la belle église d'Hougaerde — elle date de 1750 — en paterre de verdure.

L'ENTREE TRIOMPHALE DU CHRIST A JERUSALEM est évoquée par cette statue portée en tête de la procession, et qui décroit de guirlandes de buis. Un groupe costumé en apôtres escorte cette reconstitution de la scène évangélique.

Les fêtes pittoresques d'Hougaerde

LE DIMANCHE DES RAMEAUX

LE BUIS BENIT fait le tour du village, offert de porte en porte; cette année est un privilège réservé à l'enfance.

LA PROCESSION. — De son pavé, où retentissent tour à tour les noms des ducs de Brabant et des princes-évêques de Liège, Hougaerde a conservé des traditions toujours en honneur, comme cette promenade du Dimanche, les Rameaux, fastueuse cette année par un beau soleil printanier.

La Hesbaye a sa large part des souvenirs dont l'histoire et la légende poétisent tant de sites de notre pays. Ainsi se déroule à Hoegaarden, le jour des Rameaux, une procession dont l'institution remonte à plusieurs centaines d'années et qui représente l'Entrée triomphale de Jésus à Jérusalem.
Une statue polychromée du Christ monté sur un âne, datant du début du 16e siècle (restaurée en 1980-81), fait son entrée solennelle dans le bourg, suivi du cortège des douze apôtres, personnifiés par des habitants de la localité. Le Christ, drapé d'une robe rouge, porte une majestueuse barbe noire. Le dimanche des Rameaux, ce groupe sculptural porté sur les épaules de quatre jeunes gens, (le jour d'aujourd'hui ils sont tous mariés) fait une sortie, escorté de la Confrérie des Douze Apôtres. Ceux-ci sont représentés par douze inhabitants vêtus de robes vertes, bleues ou brunes que barre un large sautoir rouge portant le nom de chaque apôtre. Une petite auréole ingénieusement fixée au cheveux leur orne la tête. Chacun d'eux tient en main l'attribut traditionel. La Confrérie des Douze Apôtres partage les honneurs de la journée avec les enfants de la paroisse. Avec d'énormes bouquets de buis ils remplissent l'église. Après la bénédiction des rameaux, la procession se met en marche. La messe terminée, le buis bénit fait le tour du village, offert de porte en porte.

De Palmprocessie en 250 jaar beschermingsrecht der V Geslachten (1745-1995)

De Confrerie der V Geslachten (1741) nam in 1745 de bescherming over het Genootschap der XII Apostelen op zich. De Confrerie deed dat om "protectie te schenken over die Broederschap ende om die borger-parte van de jaarlijcse pieuse ommeganck weerom glorie te gheven tot meerdere eere ende devotie Godts, gelijck dat eerstmael waere" [1].
De akte is op 15 juli gesloten, feestdag van de Heilige Henricus, een datum met symbolische betekenis voor beide partijen. Hij herinnert nl. aan Deken Henricus Peeters, volgens wiens testamentaire stichting van een studiebeurs uiteindelijk de Confrerie is opgericht. En ten tweede komen elk jaar de leden van het Apostelgenootschap samen op het feest der "Scheiding van de Apostelen" dat valt op de zondag volgend op 15 juli. Waren aanwezig: de "Bestiersraede" der V Geslachten onder leiding van Carolus Van Nerum die op dat ogenblik Hoofddeken was van de Confrerie. Hij was vergezeld van onderdeken H Hoebanckx, raadsheer H. Struys, griffier S. Sweerts en comptorist H Sweerts.
Van de zijde van het Genootschap der XII Apostelen was Guilliam Van Simphoven "vaeder der Apostelen" aanwezig. Het stuk is opgemaakt door greffier of secretaris van het Hoegaardse dorpsbestuur en tevens notaris A. Sweerts. Pastoor H. Sweerts had zijn instemming betuigd en ook de Regentie of de Schepenen o.l.v. meier (burgemeester) Antoon Collaert hadden hun goedkeuring gegeven aan de onderneming.
Om de overeenkomst ook in de praktijk kans van slagen te geven en effectief de processie met luister terug uit te bouwen schonk de Confrerie aan het Genootschap een weidegrond.

[1] "Acte van Protectiereghte", ondertekend en gezegeld, 15 juli 1745. Archief der V Geslachten van Hoegaarden.

De Palmprocessie in de late 18e eeuw [1]

Compose vande Borger Parte

Ten 1sten Ruythers te peert in Lambregyns met lignagiën Blasoene [2].
Ten 2den Die Rotgesellen uyt die Edele Guld der Arquebusiers [3].
Ten 3den Die Speelluyden van Hugaerde [4].
Ten 4den Die Wethoudere Regenten ende Gesworenen met Mijn Heere den Meyer op cop [5].
Ten 5den Altegaer die Gulden met baniere vergheselschapt wesende van hunne Confreers uyt die Raede [6].

Compose van de Religieuse-Parte

Ten 6den Pelgrims met devotelijck vertoen van 't Leven ende Leyden Christi aen die Cruysblock ende Kerckplaetse [7].
Ten 7den Engelen sangcoore.
Ten 8sten 't Heylich Cruys ende Concilie van die Eerweerdighe Heere Canonicke, Plebaan, Landtdeken ende Pastoers in Priestercoore met hunne cnaepe en suite [8].
Ten 9den 't Broederschap der XII Apostelen met hunne Mombaer-Vader ende Palmesel gedraeghen door die Discipelen.
Ten 10den Die kinders ende ingesetenen 's dorps in juebelsange ende met palmgewuyf.

[1] Uit de notatie van J.B. Collart, 1806, Archief der V Geslachten.
[2] Het blasoen van de Confrerie der V Geslachten.
[3] De St. Sebastiaansgilde, dorpswacht.
[4] De harmonie.
[5] Het gemeentebestuur.
[6] De dorpsgilden (verenigingen).
[7] Aan museum en Houtmarkt.
[8] De geestelijkheid.